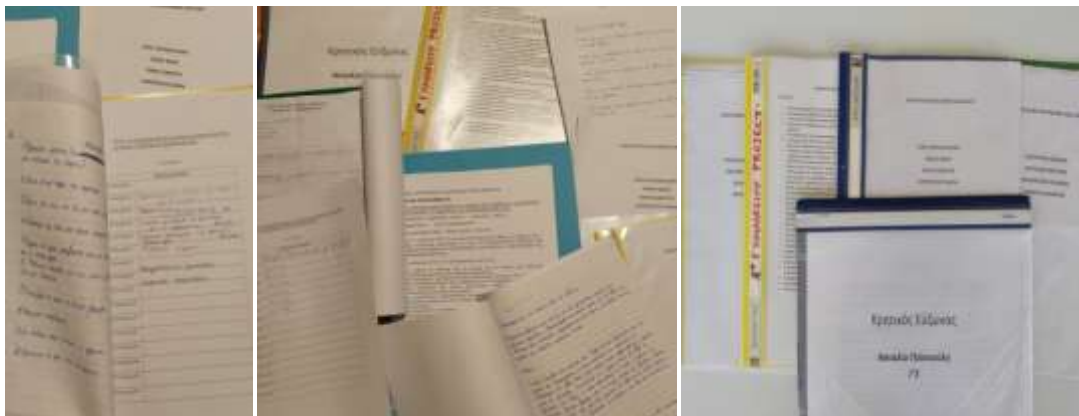

7^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΛΑΡΙΣΑΣ – ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2024-2025

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: «Η Παραδοσιακή Φορεσιά ως Σημάδι και Σύμβολο Πολιτιστικής Ταυτότητας. Η Περίπτωση της Προεδρικής Φρουράς».

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ:

Παρουσίαση της ιστορίας της Προεδρικής Φρουράς και της στολής του Εύζωνα.

Η Προεδρική Φρουρά ιδρύθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 1863 με Βασιλικό Διάταγμα της εποχής ως «στράτευμα αυθύπαρκτον υπό την ονομασία το ΑΓΗΜΑ» και κατά κοινή ομολογία όσων υπηρετούν ή υπηρέτησαν παλιότερα στην Προεδρική Φρουρά, πρόκειται για την πιο τιμητική θέση στα στρατιωτικά τους καθήκοντα.

Στην πραγματικότητα Εύζωνας είναι αυτός που είναι καλά ζωσμένος. Το κάθε κομμάτι της ενδυμασίας του Εύζωνα που υπηρετεί σήμερα στην Προεδρική φρουρά συμβολίζει κάτι ενώ αποτελεί εξέλιξη της ενδυμασίας των αγωνιστών της Ελληνικής Επανάστασης.

Αρχικά για το ρουχισμό των τσολιάδων υπάρχει ειδικό εργαστήριο, το οποίο βρίσκεται στις εγκαταστάσεις της Προεδρικής Φρουράς. Εκτός από πολύ χρόνο, η κατασκευή της στολής απαιτεί και τέχνη, καθώς μέχρι και σήμερα ράβεται σχεδόν εξ' ολοκλήρου στο χέρι.

Η ΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΕΥΖΩΝΑ

Το φάριο

Ο Εύζωνας φοράει το φάριο, το κόκκινο καπέλο κατασκευασμένο από τσόχα. Έχει μια μαύρη φούντα φτιαγμένη από μετάξι και στη θέση του μετώπου υπάρχει το ελληνικό εθνόσημο. Θεωρείται ότι με το σχήμα που έχει η φούντα συμβολίζει το δάκρυ του Χριστού στη Σταύρωση. Μπορεί να παρομοιάζεται πολλές φορές με το τουρκικό φέσι αλλά έχει πολλές διαφορές.

Το πουκάμισο

Ο Εύζωνας φοράει λευκό πουκάμισο ή αλλιώς τον υποδήτη, χρώμα το οποίο κυριαρχεί στη στολή του. Κι αυτό γιατί με αυτό το χρώμα θεωρείται ότι συμβολίζεται η αγνότητα των εθνικών αγώνων. Το χαρακτηριστικό του πουκαμίσου είναι ότι έχει μεγάλο άνοιγμα στα μανίκια.

Η φέρμελη

Η φέρμελη είναι το γιλέκο του Εύζωνα το οποίο μάλιστα για να κατασκευαστεί χρειάζονται περίπου έξι μήνες. Γι' αυτό και θεωρείται ότι είναι το δυσκολότερο κομμάτι της ενδυμασίας όσον αφορά την κατασκευή του. Στη φέρμελη υπάρχουν επίχρυσα αλλά και λευκά νήματα με διάφορα σχέδια λαογραφικής σημασίας. Μπορεί να παρατηρήσει κανείς ότι σχηματίζονται μεταξύ άλλων τα γράμματα Χ και Ο, τα οποία θεωρείται ότι αντιστοιχούν στις λέξεις Χριστιανός και Ορθόδοξος.

Η φουστανέλα

Η φουστανέλα του Εύζωνα αποτελείται από 400 πτυχές, όσες και τα χρόνια της τουρκικής κυριαρχίας στην Ελλάδα. Το χρώμα της είναι λευκό, όπως και το πουκάμισο, για τους ίδιους λόγους. Χαρακτηριστικό είναι ότι για να φτιαχτεί μια φουστανέλα χρειάζονται περίπου 30 μέτρα ύφασμα. Μπροστά κρέμονται μπλε και

λευκά κρόσσια, στα χρώματα της ελληνικής σημαίας.

Οι κάλτσες

Ο κάθε Εύζωνας φοράει από δύο μάλλινες λευκές κάλτσες στο κάθε πόδι. Είναι τόσο ψηλές ώστε στηρίζονται στη μέση του Εύζωνα, κάτω από τη φουστανέλα, με τη βοήθεια μιας δερμάτινης ζώνης η οποία ονομάζεται ανάσπαστος.

Οι καλτσοδέτες

Οι Εύζωνες φορούν καλτσοδέτες μαύρου χρώματος και κατασκευασμένες από μετάξι.

Τα τσαρούχια

Τα τσαρούχια είναι τα υποδήματα του Εύζωνα, ένα από τα πιο χαρακτηριστικά μέρη της ενδυμασίας. Κατασκευασμένα από δέρμα, κόκκινα στο χρώμα. Στη σόλα κάθε τσαρουχιού υπάρχουν καρφωμένα περίπου 60 καρφιά, οι λεγόμενες προκαδούρες. Από αυτά, εξάλλου, προέρχεται και ο επιβλητικός ήχος που ακούγεται κατά το βηματισμό ενός Εύζωνα. Κατά μέσο όρο, το κάθε τσαρούχι ζυγίζει τρία κιλά.

Χαρακτηριστικό τμήμα των τσαρουχιών είναι οι μαύρες φούντες στις οποίες καταλήγουν οι μύτες τους. Λέγεται ότι η αρχική τους χρήση ήταν να κρύβονται σε αυτές μικρά κοφτερά αντικείμενα που θα μπορούσαν αιφνιδιαστικά να τραυματίσουν τον εχθρό σε μία «σώμα με σώμα» μάχη. Ωστόσο, μια άλλη εκδοχή υποστηρίζει ότι αυτές οι μαύρες φούντες προστάτευαν τα δάχτυλα των ποδιών από το χιόνι και τα κρυοπαγήματα.

Οι φυσιγγιοθήκες

Στη στολή του Εύζωνα υπάρχουν και οι φυσιγγιοθήκες, οι οποίες είναι κατασκευασμένες από δέρμα.

Το όπλο

Το όπλο των Ευζώνων είναι ένα τυφέκιο M1 Garand.

ΕΙΔΗ ΣΤΟΛΩΝ

Επίσημη ευζωνική στολή, ή αλλιώς τα τσολιαδίστικα, ή αλλιώς τα λευκά.

**Καθημερινή χειμερινή στολή, ή αλλιώς χειμερινός ντουλαμάς, ή αλλιώς
Μακεδονικός ντουλαμάς**

Η χειμερινή ενδυμασία των μελών της Προεδρικής Φρουράς περιλαμβάνει τον σκούρο μπλε ντουλαμά της στολής των Μακεδονομάχων, ο οποίος επελέγη ως φόρος τιμής στους μακεδονικούς αγώνες του ελληνισμού.

**Καθημερινή θερινή στολή, ή αλλιώς θερινός ντουλαμάς, ή αλλιώς
ντουλαμάς των Βαλκανικών**

Ο χακί ντουλαμάς της στολής των Βαλκανικών Πολέμων
φοριέται καθημερινά από τους Εύζωνες κατά τη θερινή περίοδο

Στολή των βρακοφόρων, ή αλλιώς τα βρακοφορικά, ή αλλιώς στολή Κρητών

Η κρητική ευζωνική στολή, επίσης φόρος τιμής στους αγώνες της νησιωτικής Ελλάδας, έχει σκούρο μπλε χρώμα και η φέρμελη είναι κεντημένη με χρυσοκλωστή. Το εσωτερικό γιλέκο είναι κατασκευασμένο από σκούρο κόκκινο ύφασμα, ενώ το χαρακτηριστικό νησιώτικο ζωνάρι είναι από μπλε μεταξωτό ύφασμα. Η βράκα φθάνει ως το ύψος του γονάτου και φοριέται με μαύρες βαμβακερές κάλτσες και στιβάλια από λευκό δέρμα.

Επιπλέον, η Προεδρική Φρουρά, θεματοφύλακας ιστορίας και πολιτισμού, διατηρεί στο αρχείο των εθνικών παραδοσιακών ενδυμασιών της την ποντιακή στολή, την παραδοσιακή ενδυμασία του Βρακοφόρου του Αιγαίου και τη θρακιώτικη ενδυμασία. Οι Εύζωνες τις φορούν κατά περίπτωση, σε ημέρες μνήμης και τιμής.

Ποντιακή Στολή

Βρακοφόρου του Αιγαίου

Θρακιώτικη Ενδυμασία

ΜΝΗΜΕΙΟ ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗ

Το Μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτη βρίσκεται στην Πλατεία Συντάγματος, μπροστά από το κτίριο της Βουλής των Ελλήνων. Κατασκευάστηκε τη δεκαετία του 1930 και, όπως όλα τα μνημεία αυτού του τύπου, είναι ένα κενοτάφιο προς τιμή των πεσόντων στους πολέμους. Το πρώτο μνημείο στον άγνωστο στρατιώτη του αγώνα του 1821 στήθηκε στις 16 Ιανουαρίου 1858, με απόφαση του Δήμου Ερμούπολης Σύρου.

Το γλυπτό παριστάνει μια γυμνή ανδρική μορφή ενός νεκρού πολεμιστή ξαπλωμένη σε κάποια έξαρση του εδάφους. Ο νεκρός πολεμιστής στο αριστερό χέρι κρατάει κυκλική ασπίδα, στο κεφάλι φοράει αρχαίο κράνος με το πρόσωπο γυρισμένο από τα πλάγια να θυμίζει αρχαίο νόμισμα. Η απόδοση του σώματος του νεκρού από τον καλλιτέχνη δίνει την εντύπωση στο θεατή ότι ο Άγνωστος Στρατιώτης αναπαύεται ζωντανός, έτοιμος να σηκωθεί.

Αριστερά και δεξιά της παράστασης έχουν χαραχτεί φράσεις από το έργο του Θουκυδίδη: ΜΙΑ ΚΛΙΝΗ ΚΕΝΗ ΦΕΡΕΤΑΙ ΕΣΤΡΩΜΕΝΗ ΤΩΝ ΑΦΑΝΩΝ από την περιγραφή της ταφικής τελετής πριν την εκφώνηση του Επιταφίου του Περικλή (2.34) αριστερά και στα δεξιά ΑΝΔΡΩΝ ΕΠΙΦΑΝΩΝ ΠΑΣΑ ΓΗ ΤΑΦΟΣ από τον επιτάφιο (2.43). Στο μέσο του κενотаφίου χαράχτηκε με μικρότερα γράμματα η φράση: ΕΙΣ ΑΦΑΝΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗ.

Τον τοίχο περιβάλλουν εκατέρωθεν πελεκημένοι πωρόλιθοι όπου είναι χαραγμένα, κατά ενότητες, τα ονόματα τόπων που έδωσε πολύνεκρες μάχες ο ελληνικός στρατός στη νεότερη ιστορία.

Η μακρόχρονη ιστορία της Προεδρικής Φρουράς ξεκινά το 1868 με τη σύσταση ενός μάχιμου τμήματος, του μόνιμου Στρατού, με την ονομασία «Άγημα», αλλά από το 1974, με την αποκατάσταση της Δημοκρατίας στην Ελλάδα, ονομάζεται οριστικά πλέον «Προεδρική Φρουρά», έχει καθαρά τελετουργικό χαρακτήρα και υπάγεται στο Στρατιωτικό Γραφείο της Προεδρίας της Δημοκρατίας. Αποστολή της είναι η απόδοση τιμών στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, 24ωρη φύλαξη στο μνημείο του Άγνωστου Στρατιώτη, στο Προεδρικό Μέγαρο και στην κεντρική πύλη.

Η αλλαγή της φρουράς

Κάθε μία ώρα, οι Εύζωνες εκτελούν την περίφημη "αλλαγή της φρουράς" στο Σύνταγμα, μπροστά από το μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτη. Δύο νέοι Εύζωνες ξεκινούν με αυστηρό βηματισμό από τους στρατώνες τους που βρίσκονται στην λεωφόρο Βασιλίσσης Σοφίας και έρχονται μπροστά στο μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτη για να πάρουν τη θέση των συναδέλφων τους.

Οι Εύζωνες που μέχρι εκείνη τη στιγμή στέκονταν ακίνητοι φρουρώντας το μνημείο αρχίζουν έναν εντυπωσιακό βηματισμό με τέντωμα των άκρων τους που αποτελεί εξαιρετικό θέαμα. Τον ίδιο βηματισμό ακολουθούν και οι Εύζωνες που πρόκειται να τους αντικαταστήσουν. Όταν τελειώσει η παράσταση που διαρκεί περίπου 15 λεπτά, οι νέοι Εύζωνες βρίσκονται στη θέση τους ακίνητοι για να φρουρούν το μνημείο, ενώ οι κουρασμένοι συνάδελφοί τους επιστρέφουν με βηματισμό πίσω στο στρατώνα τους για ανάπαυση.

Το επιβλητικό βάδισμα των Ευζώνων ανέκαθεν προκαλούσε ρίγη συγκίνησης και δέος...

Ως προς τη χαρακτηριστική ευζωνική κίνηση κατά την οποία το πόδι κάνει σαν ένα σύρσιμο, σηκώνεται και ο μηρός έρχεται σε μια θέση που, μαζί με το σταθερό πόδι, σχηματίζει ένα τέσσερα, σημειώνουν οι ειδικοί πως αυτό το τέσσερα παραπέμπει στα 400 χρόνια της σκλαβιάς.

Ειδικοί της Προεδρικής Φρουράς επισημαίνουν ότι οι Εύζωνοι έχουν δύο βηματισμούς. Ο ένας είναι ο βηματισμός της παρέλασης και ο άλλος ο βηματισμός της υπηρεσίας. Στην παρέλαση το βήμα των Ευζώνων είναι ένα: είναι αργό και χτυπούν σταθερά μόνο το δεξί πόδι. Ιστορικά και συμβολικά έχουν μια υποχρέωση, ένα καθήκον να ενημερώσουν τους προγόνους μας, που πέσανε στη γραμμή του καθήκοντος για εμάς, ότι είμαστε όρθιοι, προχωράμε δυνατά στον δρόμο που μας έδειξαν εκείνοι.

Η μοναδική φορά που ο Εύζωνας της Προεδρικής Φρουράς σκύβει το κεφάλι ...

Σύμφωνα με το πρωτόκολλο ο Εύζωνας παίρνει τη στάση «επί των όπλων» ενώπιον του Επιταφίου κατά την περιφορά Του τη Μεγάλη Παρασκευή. Τοποθετεί το όπλο ανάποδα, σταυρώνει τις παλάμες πάνω στην κάνη του όπλου και σκύβει το κεφάλι εκφράζοντας την αμέριστη συμπαράσταση για τον θρήνο του Ιησού, του Θεανθρώπου.

Υπάρχουν κι άλλοι συμβολισμοί στον υπηρεσιακό βηματισμό τους. Είναι η στιγμή όταν οι δύο εύζωνοι, μπροστά από το μνημείο, έρχονται αντικριστά και μπροστά στο κενοτάφιο ενώνουν τα τσαρούχια τους, σχηματίζοντας ένα “Π”, μία γέφυρα που συμβολίζει την ισχύ των ευζώνων, την ισχύ που υπάρχει όταν είναι ενωμένοι. Εκείνη τη στιγμή ο παρατηρητής θα πρέπει να βλέπει το καντήλι με τον σταυρό πάνω από το κενοτάφιο.

Κατά το προσκύνημα στο Μνημείο του Άγνωστου Στρατιώτη σχηματίζουν τη στάση του ΟΧΙ.

Το κεφάλι του πρώτου Εύζωνα είναι το Ο, τα διασταυρωμένα τουφέκια είναι το Χ και το λεγόμενο μαύρο δάκρυ που κρέμεται από το φέσι του δεύτερου είναι το Ι.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΠΗΓΕΣ:

- <https://cretaone.gr/evzones-i-endymasia-kai-ti-symvolizei-i-stoli-tous/>
- https://www.ekirikas.com/oi-evzonoi-i-istoria-i-stoli-kai-o-opli_365664/
- <https://ellas2.wordpress.com/2015/01/20/%CE%B7-%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%B1%CE%AF%CE%B1-%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%B1%CE%B3%CF%89%CE%B3%CE%AE-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CF%86%CE%BF%CF%85%CF%83%CF%84%CE%B1%CE%BD%CE%AD%CE%BB%CE%B1%CF%82/>
- <https://www.iefimerida.gr/news/405232/eyzones-symvolo-tis-ellinikis-leventias-ola-ta-mystika-gia-ti-stoli-toys-ti-foystanela>
- <https://covertangels.net/2013/08/27/%CE%B7-%CE%B5%CF%85%CE%B6%CF%89%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CF%83%CF%84%CE%BF%CE%BB%CE%AE/>
- [https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CF%81%CE%BF%CE%B5%CE%B4%CF%81%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%A6%CF%81%CE%BF%CF%85%CF%81%CE%AC_\(%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1\)](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CF%81%CE%BF%CE%B5%CE%B4%CF%81%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%A6%CF%81%CE%BF%CF%85%CF%81%CE%AC_(%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1))
- <https://www.mixanitouxronou.gr/154-chronia-proedriki-froyra-i-istoria-tis-onomasias-kai-i-apostoli-ton-tsoliadon/>
- <https://www.presidency.gr/menu-pf-arxiki/>
- https://army.gr/wp-content/uploads/2022/08/mag_20160101.pdf
- <https://www.youtube.com/watch?v=AreLy5VsQAE>
- <https://www.youtube.com/watch?v=fVla94ORAVs>
- <https://www.youtube.com/watch?v=X-URFzUcEEA>
- <https://www.youtube.com/watch?v=49xlpq1-kHY>
- <https://www.youtube.com/watch?v=i6DEfiYhJ-c>
- <https://www.youtube.com/watch?v=rCflsDf3oTc>
- <https://www.youtube.com/watch?v=tCTfdNcWUOY>
- <https://www.youtube.com/watch?v=BC9LEcHw8lO>

ΜΕΛΗ ΟΜΑΔΑΣ:

ΤΜΗΜΑ Γ1:

ΑΓΓΕΛΟΥΛΗ ΜΑΡΚΕΛΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

ΒΟΥΡΤΟΥΡΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΓΚΟΥΤΡΟΥΜΑΝΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

ΔΕΛΛΗ ANNA ΜΑΡΙΑ

ΠΑΛΑΤΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

ΤΜΗΜΑ Γ2:

ΓΩΓΟΥ ΑΝΤΩΝΙΑ ΜΑΡΙΑ

ΘΑΝΟΥ ΦΑΝΗ

ΚΟΥΤΟΥΔΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ΛΙΑΚΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ

ΛΙΑΡΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ

ΜΠΙΛΑΝΤΖΙΟΛΙ ΡΙΚΑΡΝΤΟ

ΤΜΗΜΑ Γ3:

ΠΙΛΤΣΙΟΥΛΗ ΝΑΤΑΛΙΑ

ΠΡΙΦΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

ΤΣΙΟΝΑΡΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

ΧΑΤΖΗΛΑΚΟΥ ΜΑΡΙΑ ΣΤΥΛΙΑΝΗ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ:

ΚΑΣΤΩΡΗ ΕΛΕΝΗ

ΝΤΕΛΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΤΡΑΚΑ ΧΡΥΣΗ